

Předloha finanční padla.

Skoro podobně a poselstvím prezidenta, minulý týden zmíněným, podána byla sněmovně poslanecká v kongresu předloha ve smyslu návrhu rezidentova a byla v minulých dnech projednávána. A ve čtvrtek bylo plnou měrou potvrzení naší pochybnosti minule vyslovené, že v tomto zasedání nebude přijata žádná finanční předloha, kteráž by nyní tím obtížím vlády konec učinila. Předloha k přání vlády navržená padla totiž 161 proti 134 hlasům. Demokraté v kongresu, ač ve sněmovně mají většinu dvoutřetivou, nejsou sjednoceni v tom, co by se k úlevě vlády a země státi mělo a republikáné též neschvalovali zcela požadavek prezidentův. V cenátu navrhl senátor Sherman již před třemi týdny předlohu k tomu cíli a v sněmovně poslanecké, při jednání o předloze k přání prezidentovu navržené, podal bývalý předseda Reed předlohu, oně Shermanově podobné, co návrh náhradní.

Obě tyto předlohy navrhuji vydání úpisů nesoucích úroky ne více než tři procenta za účelem doplnění zálohy zlata a dále, ku krytí schodků navrhuji vydávání certifikátů, též úrok tři procenta nesoucí a v tvrdé měně splatných.

Hlavní rozdíl mezi oběma předlohami byl ten, že předloha, ku přání prezidenta navržená, opravňovala vydání úpisů splatných zlatem a nejen tvrdou měnou, totiž buď zlatem neb stříbrem, a dále stažení nyníšší papírové měny. Předlohy, Reedem a Shermanem navržené, navrhuji vydání dluhopisů splatných v měně kovové, tedy ne výhradně zlaté, ponechávajíce papírovou měnu v oběhu.

Za takové různosti smýšlení bylo dohodnutí asi nemožným. Republikáné a stříbrničtí demokraté byli proti předloze prezidentem požadované, právě tak jako demokratické kukačky se stříbrničtí byli proti předloze republikánské. Ač poslednějši pocházejí nepochybně od senátora Shermana, který uznán jest za jednoho z nejlepších finančníků v kongresu, lze o tom pochybovati, že by vedla k cíli a dovedla odstraniti nyníšší nesnáze. Ponechali jsme již k jádru nesnázi těch a přičinám nedůvěry, že totiž jsou to obavy, že stříbrničtím podaří se měnu naši znehodnotiti a ještě větší zmatky finanční spůsobiti. Úvěr náš nebyl by poslehn vydáním úpisů, kteréž by sekretář pokladny mohl spláceti libovolně buď zlatem neb stříbrem. Ba jest vůbec otázkou, zdali by úpisy takové při obmezeném procentu na tři odbytu našly. Předloze vydané vládou úpisy jsou rovněž splatny v tvrdé měně, totiž ve zlatu aneb stříbru a prodány byly za cenu takovou, že úroky rovnají se třem procentům; však tyto úpisy, klesly nyní již od času prodeje v ceně a vydání dalších úpisů téhož znění a za těchto podmínek by se nemohlo dojísta státi při cenách lepších, nežli za obecných se po ložné úpisy dříve prodané. Nechtí si přičinou klesnutí ceny vládních úpisů jest otrávení našeho úvěru a důvěry ve finanční náš systém, aneb nechtí jest to pouhá manipulace bankéřů, musí býti patrným, že úpisy takové byly by neprodejny a že by nás proto z nesnázi nevytrhly. Může býti, že se senator Sherman spoléhá se, že nastoupením budoucího kongresu republikánskou většinou obnoví se znovu důvěra a že nebude potřeba sáhati k cestě prezidentem nanačené. Věk nyníšší doba není přiměřena ku experimentování a vyžaduje jednání co nejrychlejší i důvěřujem ve vlastenectví zástupců republikánských, že podaří se jim sestaviti zákon, který nás z bludistě vyvede.

— Užití oleje svatého Jakuba na ozdobení, dosáhne se rychlé úlevy. Zanět se strati a smraliny sajdu.

8 jidlem roste chuť.

Předloha nicaraguanská neprošla posud úplně kongresem, neboť posud neschválila sněmovna poslanecká změny a opravy přijaté k této senátem, však již zaklepáno bylo v kongresu o nový podnik toho druhu. Společnost Maritime Canal Co. of N. America žádá od kongresu oprávnění, charter. Účelem této společnosti má býti zřízení splavných kanálů ve Spojených Státech, mezi velkými jezery, řekou sv. Vavřince a ústím Hudsonu. Kapitál společnosti má býti pouze 10 milionů dol., ale má míti právo zadlužiti podnik svůj na 200 milionů dolarů.

Podnikavost jest pěknou věcí a zvláště v dobách nyníšších byly by vítány velké podniky, které by poskytl hojně zaměstnání a přispěly k oživení průmyslu a obchodu. Věk již předloha sama jest podezřelou a vysvítá z ní na první pohled, že skrývá čertovo kopytko. Již z toho, že oprávněna býti má společnost k zadlužení dvacateronasobnému, než co obnášeti bude kapitál, jest patrným, že to má býti podnik švindlerský, nemajíc pevného základu. Proč ale vlastně obrátí se společnost na kongres o oprávnění? Proč nesetoupila se dle zákonů některého ze států, jak děje se při všech obyčejných společnostech? Na tyto otázky dojdeme snad odpovědi a domyslíme se, co jest vlastním účelem a cílem společnosti, porovnáme-li její počátky s oněmi společnostmi nicaraguanské.

Poslednějši počala právě tímto způsobem. Před 7 lety objevili se podnikatelé ve Washingtonu a žádali o "charter", oprávnění, od kongresu. Nečinili žádný nárok jiný, ba svatozářně slibovali, že žádný činitel nebudou, že nebudou žádati podpory a přispění národa, ani hrad, ani později, ani kdykoliv jindy. Předstírali, že nechtí nic jiného, než aby mohli říci vládě nicaraguanské a svým spojencům, že mají k podniku svému schválení naší vlády a tím i ujištění, že vláda naše nebude sama pomýšleti na podnik podobný. Obdrželi tehdy co žádali, avšak splnilo se znovu, že kdo řekne a, musí též b říci. Společnost se založila, ale založila zároveň i konstrukční společnost. Počala s prací, ale brzy přestala, nemohla dále. A hle, zakladatelé objevili se v kongresu opět a zapomenouc na dřívější své připovědi, přiznali barvu. Již se neostýchali požadovati od kongresu prozatím 70 milionů v úpisech a pro sebe 12½ milionů akcií, — a kongres povolil. Kolikrát a muholi ještě povolovati bude, není známo, že ale první nebylo posledním, lze s jistotou za to míti.

A znovu v zápětí po tom, když senát svolil k předloze nicaraguanské přichází nová společnost, která počíná na vlas tímže způsobem. Přichází s projektem, který jest nám bližším a důležitějším, než podnik nicaraguanský. Tento ovšem sloužiti bude sblížením obou pobřeží země naší, avšak onm nejnovějším má celé vnitrozemí sblíženo býti s pobřežím mořským a tím celou Evropou. Jak ohromné důležitosti podnik tento má seznáme, když připomeneme, že jeho uskutečněním by všechny přístavy našich velkých vnitrozemských jezer mohly vyflati lodě své průplavem přímo na širé moře a státi se tak v pravdě přístavy přímořskými. Když povoleno bylo vydání 70 milionů dol. v úpisech na stavbu průplavu nicaraguanského, který v valné části sloužiti bude plavbě cizí, kdož odváží se odporovati projektu, kterým povznese se veskeré pobřeží vnitrozemské na pobřeží přímořské a to v zájmu celého vnitrozemí, v zájmu našeho domácího obchodu? Když odváží se odepřiti pouhé oprávnění, jen charter, nic jiného, než charter? A až kongres svolí? Pak dojísta bude se

opakovati totéž, co dělo v Nicaraguai a za neulouho bude žádáno v kongresu o zaručení úpisů společností, prozatím na poprvé v obnosu oprávněného. Povolí pak kongres? Inu ovšem! Když povolil na stavbu v cizí zemi, povolí též na stavbu doma!

Až stejnou dobou jedná se v kongresu o záležitosti pacifických dráh, kterým národ též jen úvěr propůjčil, avšak přišel k poznání pravdivosti přísloví, že se jednou rukou ručí a druhou platí, přece neval si z toho příkladu a vtezl do tenat nicaraguanských a vleze dojísta i do tenat nejnověji nastražených.

Raději půl bochníka, než celý.

Minulý týden dokázala naše vláda celému světu, že uznává, že demokratická politika a demokratická platforma obledně reciprocity jsou velkým pochybením a že reciprocity zavedená republikánskou politikou byla prospěchem a požeňným tím zemi a sloužila rozvoji zahraničního obchodu našeho.

Jak známo, nabídlý Spoj. Státy po zrušení cla na cukr reciprocity všem zemím, z nichž přivážejí se cukr, káva, čaj a kůže, totiž následkem toho že zrušeno bylo clo na tyto předměty, požadováno od ciziny, aby na vzájem, reciprocity, poskytl nám stejných výhod, totiž, aby připustilo některé naše plodiny neb tovary též bez cla, neb za clo nižší, než ze země, jež ukládá clo na předměty, na něž my clo zrušili.

Následkem toho uzavřeny byly smlouvy reciprocity s různými zeměmi a náš obchod s nimi zrůstal a zkvétal utěšeně. Nejlépe zrůstal se španělskými osadami, ostrovy Kubou a Porto Ricou, kdež naše chleboviny, zejména mouka, ovládly úplně a vytlačily všechny jiné z jiných zemí. Věk lid zdejší proti všemu rozumu uvěřil tlačkám demokratickým, že reciprocity jest humbag a před 2½ rokem zvolil si demokratického prezidenta a demokratický kongres, na základě platformy, která zrušení reciprocity požadovala. Tomu požadavku ovšem vláda dostála a se zrušením celního zákona McKinleyho zrušena též reciprocity, čímž pozhyly platnosti všechny smlouvy až dosud uzavřené. Následky nedaly ovšem na sebe dlouho čekat. Španělsko, které nám dříve ve svých osadách poskytovalo výhody před jinými, náhle obrátilo a uzavřevši s Kanadou smlouvu podobnou, jako mělo dříve se Spojenými státy, ustano, vilo na mouku z Kanady nižší clo než z jiných zemí. Tak ovšem rázem pozhyli jsme trhu osad španělských. Vláda naše, zapomínajíc jak nešetně vůči Španělsku jednala, zrušivši bez opovězení smlouvu reciprocity, zůstala celá skoprnělá a počala vyhrožovati Španělsku represáliemi, celní válkou. Konečně došlo k vyjednávání a minulý týden ohlásil nám telegraf, že byla se Španělskem nová smlouva obchodní uzavřena. Ale jak! Není to smlouva jako dřívější, kterou bychom nabývali výhod a předností před jinými, nýbrž dávají se nám pouze jen tytéž výhody a podmínky, jako jiným. Na místě celého trhu, který jsme při reciprocity měli, spokojíme se nyní, když dělíti se on budeme s jinými. To je ta moudrost demokratické politiky.

Sbirky

ve prospěch hladem a bídou postížených krajanů v Nebrasce.

V. Jilek, Waverly Station, Va. \$1.00
Kozka Bratři, Iowa City, Ia. . . . 5.00
J. Kropáček, Blue Rapids, Kas. . . . 50

Colkem \$6.50
V posledním čísle ohláse-
no a odesláno 51.60

Celá sbírka \$58.10

Posledně ohlášený příjem zaslán byl na p. Jana Sedláčka v Spencer, Neb.

Do třetice všeho dobrého.

Jedva kongres odhlasoval minulý čtvrtek, že nesouhlasí s prezidentem, aby vydáno bylo za \$600,000,000 úpisů, jak prezident ve svém poselství před dvěma týdny navrhnul, již oznámil prezident v zápětí kongresu minulou sobotu, že za \$62,400,000 v úpisech čtyř procentových, splatných po třiceti letech, zakoupí za \$65,000,000 zlata, doplnil tak zálohu v pokladně k udržení naší v plné ceně. Premie která nad plnou cenu úpisů obdržena byla jest rozdíl, který činí procento; prodány totiž úpisy v ceně takové, aby přivážely tři a tři čtvrté procent úroku na cenu za úpisy zaplacenou. Zároveň sděluje však prezident, že vyhrazeno je právo, do desíti dnů nahraditi tyto úpisy jinými, nesoucími pouze jen tři procenta úroků, avšak splatnými ve zlatě.

Na kongresu nyní bude záležeti, zda-li chce prohlásiti, že úpisy splacené budou toutéž měnou, za jakou byly prodány, totiž zlatou, a tím ušetřiti \$530,150 ročně, aneb \$16,174,770 za dobu než úpisy zaplacené budou. Prezident podotýká, že to jest rozdíl, jaký kapitalisté činí, v ceně mezi úpisy splatnými tvrdou měnou totiž zlatem aneb stříbrem po našem dobrozdání a úpisy platnými zlatem a připouje, že nemělo by býti nikde pochybnosti o tom, že úpisy vládní by i zněly, že splatnými jsou ve tvrdé měně, hodláme splatiti ve zlatě. Velmi případně pak dodává: "Jakékoliv panuji náhledy mezi námi o předmětu tomto, přece nemůžeme poroučeti těm, s kterýmiž vyjedná váme o prodej našich dluhopisů za zlato."

S uspokojením podotýká též prezident, že při nejmenším polovice zlata; za které úpisy prodány jsou, přivezeno bude sem z ciziny, že totiž při nejmenším polovice úpisů v cizíně prodána byla.

Z toho kroku prezidentova vysvítá, že jest odhodlán učiniti vše možné aby udržel úvěr země a měnu naši všeho druhu, jak stříbrnou tak i papírovou, v ceně plné, na roveň měny nejlepší, zlaté. Jest ovšem ale otázkou, zdali kongres bude pohlížeti na jednání jeho v tom způsobě. Zdá se nám že smlouvu kterou uzavřel, že totiž do desíti dnů může nahraditi úpisy smlouvené jinými, na zlato znějícími, jest donucováním kongresu k tomu, co též dva dny před tím učinil odmítnut. To ovšem nemůže vzbuditi dobrou vůli kongresu, spíše pak naopak vzor. Se strany druhé pak odepřel kongresu povoliti vydání úpisů na zlato znějících, vzor tomu že zlato za ně se obdrží a dá se tím ušetřiti přes \$16,000,000 úroků, mohlo by považováno býti za zřejmé prohlášení, že kongres ustoupiti hodlá k nyníššího stanoviska a vrhnutí se chce v náruč stříbrničtů, což by mohlo míti jen další otřesení důvěry v budoucnost našeho finančního systému v zápětí. Že by kongres dle pokynutí prezidenta jednati měl, musí každému býti zřejmý. Chceme-li za úpisy naše zlato obdržeti, pak měli bychom býti též volnými v téže měně dluh splatiti, stejné stejny, což není více než poctivo a spravedливо. Věk od kongresu nyníššího to očekávati nelze.

Že část zlata za úpisy strženého poslána sem bude z ciziny, má ovšem svojí dobrou i špatnou stránku. Z prodeje předešlých úpisů neměla vláda naše prospěchu žádného, neboť banky zdejší, které úpisy koupily, spěchaly v zápětí zlato za ně zaplacené z pokladny vytáhnouti, buď k vývozu zámořskému, aneb uložení v pokladnách svých na místo měny papírové. Banky zámořské to ovšem činiti nemohou, nemajíc americké měny papírové, kterou by nám za naše zlato nabídlí. Věk ze stránky jiné nelze se tomu těšiti, že musíme dlužiti se v cizině, neb-ť budeme pak musiti do ciziny úroky platiti.

HOVORNA.

Bluff City, Kas. — Prosim sdělte v Hovorně: 1.) Můželi se podezřelý peníz zlatý poslat k zkoumání do státní mincovny. 2.) Obdrželi-li by z něho co, když by byl vydobán a jiným kovem vyplněn. Čtenář.

Odpočít: — 1.) Pochybojeme že by se mincovna zkoumáním jednotlivých peněz zanášela. Mincovny jsou proto, aby razily minci a nepřijímaly kov k razbě v menším množství, nežli sto dolarů. 2.) Zlato v minci obsažené podrží vždy svou cenu bez ohledu na razbu a lze je zpeněžiti, když ne jinde, tedy u zlatníka.

Prague, Neb. — Prosim sdělte v Hovorně co znamená "Bono sera" v české řeči. Jacob A. Novák.

Odpočít: — Náš španělský redaktor má právě vagace a nemůžem proto poslati.

Lidgerwood, N. D. — Sdělte v Hovorně, který byl první národ co vynalezl Ameriku. Filip Musilek.

Odpočít: — Dle davnovékové pověsti objeveny byly břehy nového Skotska norskými osadníky na Islandu asi před tisíci lety. Spolehlivých však o tom zpráv se ovšem nezanechalo, což není ku podivu, když si vzpomene, že tehdy bylo málo těch kteří čítali a tím méně těch jenž psáti dovedli.

Forty Fort, Pa. — Prosim sdělte, jak by se dal nejlépe z Evropy do Ameriky poslat balíček zboží dle podlehajšeho. Mě sem chci moji přátelé poslat bedničku, ale jak přijde do Hamburku tak jí pošlou nazpět. F. S. Hučkovský.

Odpočít: — Bednička poslána je nepochybně nazpět proto, že jest větší rozměr než zdejší pošta přijímá. V Rakousku a v Německu dopravuje pošta jakékoliv zboží, zde však jinak. Toho tam asi lidé neví a zašlou poštu, co zdejší pošta přijmouti nemůže. Nechtí odešlou zásičku na Karesch & Stotzky v Brémách a píší jim co obsahuje a jakou cenu má a udají Vaši adresu a firma ta postará se o bezpečné dopravení zásičky na vás.

Praha, Neb. — Prosim sdělte v Hovorně: 1.) Co jest Vám známo o "Farmers Mutual Insurance Co. of Nebraska v Lincoln"? Zdáli by bylo radno nechat se u ní pojistit. 2.) Existuje v Nebrasce podobná československá poj. společnost? Pakli ano, s jakým úspěchem? 3.) Jak to dopadá s Grand Islandskou vzájemnou společností, které př. byl charter odňat. J. F. Sobota.

Odpočít: — 1.) Nic více, než co sledujeme ve zprávě, státního auditora, totiž že ze 34 vespolných podobných společností, které v roce 1893 ve státě pojistovaly, byla Farmers Mutual nejrozšířenější, majíc nejvíce pojistěno, totiž \$1,329,151. Její příjmy obnášely v tom roce \$4,583,90 a vydání \$3,988,96, z čehož pouze \$445,35 bylo na ztráty ohněra. 2.) V Saline Co. jest již po řadu let podobný spolek, ale nezdá se valně pokračovati, aniž šfí se mimo hranice okresu. Spolek ten nescházíme v seznamu auditorem uveřejněném, ač dle zákona má zprávu výroční auditoru podávati. -- 3.) Grand Islandské Farmers Union Ins. Co. byl ovšem dřívějším auditorem před 3 roky charter odňat, ale nyníšším auditorem navrácen. Soudílo se tehdy, že dřívějši auditor jednal na pokynutí společnosti pojistovatelů, jimž Farmers Union byla nepohodlná. Dle zprávy auditora měla ta společnost koncem roku 1893 pojistěno \$2,651,475 majetku; za rok ten přijala \$12,145,28 a vyplatila \$11,913,43, z čehož bylo na ztráty ohněm \$5,164,53.

Obdržel první odměnu — na svět. výstavě DR.

PRICE'S
CREAM
BAKING
POWDER

Nejdelkonalejši: připraven
čistý prášek z vinného kamene. Frost Am
monta, kamence a jiných nečistot.
[10 40 KORT v rozkání]